

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/126/2015
Identifikačné číslo spisu: 5014201395
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:5014201395.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členov senátu Mgr. Viliama Pohančenika a JUDr. Viery Nevedelovej, v právnej veci navrhovateľky: N. G., nar. XX.XX.XXXX, Y. XXX/XX, T., proti odporcovi: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ulica 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. XXX XXX XXXX X zo dňa 25.07.2014 o invalidnom dôchodku, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd/356/2014-23 zo dňa 26.02.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd/356/2014-23 zo dňa 26.02.2015 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Žiline rozsudkom č. k. 25Sd/356/2014-23 zo dňa 26.02.2015 potvrdil rozhodnutie odporcu č. XXX XXX XXXX X zo dňa 25.07.2014 (ďalej aj len „napadnuté rozhodnutie odporcu“), ktorým odporca podľa § 73, § 112 ods. 4 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) zvýšil navrhovateľke od 02.05.2014 sumu invalidného dôchodku na sumu 230,20 eur mesačne. Navrhovateľke krajský súd náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil tým, že na základe podaného opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľky opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia pobočky odporcu, dňa 08.10.2014 a posudkovým lekárom sociálneho poistenia odporcu, ústredie dňa 15.12.2014. Posudkoví lekári sociálneho poistenia zotrvali na pôvodnom posudku, že navrhovateľka je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 65 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Druhostupňový posudkový lekár sociálneho poistenia MUDr. M. S. v lekárskej správe zo dňa 15.12.2014 uviedol: „V odvolacom konaní sme sa oboznámili s celou doručenou zdravotnou dokumentáciou, so všetkými predloženými odbornými nálezmi, vykonali sme vlastné vyšetrenie. Navrhovateľka je v dispenzári diabetológa, endokrinológa, pre cukrovku na intenzívnom inzulínovom režime, hranične kompenzovaná, s prítomnými chronickými komplikáciami s

postihnutím viacerých orgánov, komplikácie sú ľahkého stupňa. Pri poslednom vyšetrení v NEDU v Lubochni v závere uvádzané - ťažká neuropatia HKK a DKK, avšak tomuto záveru odporuje pred mesiacom vykonané biotenzimetrocké vyšetrenie (tiež v Lubochni), so záverom - ľahká porucha hlbokaj vibračnej citlivosti na predkoleniach a stehnách, taktiež tomu odporuje prítomnosť reflexov na HKK i DKK pri vlastnom vyšetrení, zistené sú poruchy citlivosti, bez motorického deficitu. Preto záver, že sa jedná o ťažkú neuropatiu považujem za subjektívne nadhodnotený. Vzhľadom k cukrovke s viacerými chronickými komplikáciami ľahkého stupňa hodnotím MPSVZČ v dolnej polovici rozpätia, t. j. 55 %, pre ostatné ochorenia, ktoré pri osobitnom hodnotení neprevyšujú rozhodujúce zdravotné postihnutie, ale pri hodnotení vzájomných súvislostí majú vplyv na schopnosť zárobkovej činnosti, zvyšujem MPSVZČ o 10 %. Navrhovateľka vo svojom odvolaní uvádza, že jej neboli zohľadnené všetky vedľajšie ochorenia. Uvedené tvrdenie sa nezakladá na pravde, pretože pre vedľajšie ochorenia jej bola zvýšená MPSVZČ o 10 % - teda v maximálnej výške, ako to umožňuje zákon. Celková miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je naďalej 65 %“.

Krajský súd ďalej uviedol, že navrhovateľkou na pojednávaní predložené odborné lekárske nálezy diagnosticky nehodnotia jej zdravotný stav rozdielne od hodnotenia stavu druhostupňovým posudkovým lekárom v lekárskej správe zo dňa 15.12.2014, navyše správu z hospitalizácie navrhovateľky v NEDU v Lubochni od 06.10. do 16.10. 2014 už mal druhostupňový posudkový lekár pri vypracovaní lekárskej správy k dispozícii a túto hospitalizačnú správu aj vyhodnotil. Ambulantná správa vystavená NEDU Lubochňa zo dňa 24.02.2015 obsahuje priaznivejší záver ako vyšetrenie z NEDU Lubochňa zo dňa 24.11.2014 (nález z 24.02.2015 obsahuje v závere informáciu - diabetická neuropatia, senzitivná, motorická, distálny typ na HK a aj na DK stredne ťažkého stupňa, no správa z 24.11.2014 obsahuje informáciu - diabetická neuropatia, senzitivná motor. distálny typ na HKK aj DKK ťažkého stupňa). Druhostupňový posudkový lekár MUDr. S. sa vo svojej lekárskej správe vysporiadal s tým, prečo záver, že sa jedná o ťažkú neuropatiu, považuje za subjektívne nadhodnotený. Uznaná miera poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť bola určená mierou zodpovedajúcou zákonu v čase rozhodovania odporcu (ako aj v čase posúdenia invalidity navrhovateľky druhostupňovým posudkovým lekárom sociálneho poistenia).

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka v zákonnej lehote odvolanie. Uviedla, že odvtedy, ako má ohodnotenie zdravotného postihnutia na 65%, sa jej zhoršili výsledky základného ochorenia a došlo k nárastu množstva pridružených komplikácií súvisiacich s jej základným ochorením. Napriek tomu jej nebola navýšená miera postihnutia pre základné ochorenie. Užíva dlhodobo 19 druhov liekov, čo nebolo podľa jej názoru zohľadnené. Taktiež má vysoké hodnoty glykémie a nedokáže tieto extrémne výkyvy korigovať práve kvôli množstvu liekov a zrejme aj preto je jej ochorenie ťažko korigovateľné. Nesúhlasí s tým, že jej komplikácie sú na úrovni ako pri poslednom navýšení a teda nie sú dôležité. Máva často kolapsové stavy a zhoršený glykemický stav 7 - 9. Od augusta 2014 sa cíti oveľa horšie, je slabá a má ďalšie nové nálezy. Vyslovila názor, že jej zdravotný stav nebol spravodlivo ohodnotený.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok krajského súdu z dôvodu jeho vecnej správnosti. Dôvody, ktoré uviedla navrhovateľka v odvolaní, nepovažoval za opodstatnené. Na posúdenie dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť, sa vyžadujú odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie zverené posudkovým lekárom, a to tak na účely správneho ako aj súdneho konania. V súvislosti s argumentmi navrhovateľky uvedenými v odvolaní ohľadom nových vyšetrení odporca poukázal na povinnosť navrhovateľky preukázať skutočnosť rozhodujúcu na priznanie nároku na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník konania povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Pochybnosti navrhovateľky o nesprávnom posúdení jej zdravotného stavu sú nedôvodné a vyvolané jej subjektívnym presvedčením, čo nezakladá dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v správnom konaní. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyjadreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľka v konaní

nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcim určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 2 S.s.p. odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Kľúčovou otázkou vo veci bolo posúdenie, či odporca a krajský súd správne vyhodnotili lekárske posudky posudkových lekárov týkajúce sa zdravotného stavu navrhovateľky a či uznaná miera poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť bola určená mierou zodpovedajúcou zákonu v čase rozhodovania odporcu.

Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Najvyšší súd z obsahu predloženého súdneho a administratívneho spisu zistil skutkový stav tak, ako je podrobne popísaný v rozsudku krajského súdu, preto skutočnosti účastníkom známe nebude nadbytočne opakovať a s jeho odôvodnením, ktoré považuje za dostatočne výstižné, sa stotožňuje v celom rozsahu a len na doplnenie a zdôraznenie správnosti rozsudku krajského súdu dodáva:

Podmienkou vzniku nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. je invalidita poistenca. Za invalidného poistenca sa v zmysle § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. považuje poistenc, ktorý má pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4, určuje sa v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav (§ 71 ods. 2, 3, 5 až 8 zákona č. 461/2003 Z. z.).

Z uvedeného vyplýva, že pre uznanie invalidity sa vyžaduje nielen dlhodobosť nepriaznivého zdravotného stavu, ale súčasne musí ísť o taký nepriaznivý zdravotný stav, ktorý dlhodobu, nielen prechodne podľa poznatkov lekárskej vedy, spôsobuje trvalý pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v miere nad 40%.

Lekársku posudkovú činnosť dôchodkového poistenia vykonáva v zmysle § 153 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z. z. posudkový lekár Sociálnej poisťovne príslušnej pobočky a posudkový lekár Sociálnej

poisťovne, ústredie. Lekárska posudková činnosť dôchodkového poistenia zahŕňa posudzovanie dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že takéto posudzovanie je odbornou medicínskou otázkou, aj rozhodnutie súdu závisí predovšetkým na odbornom lekárskom posúdení. Súd si preto nemôže urobiť o tejto odbornej otázke vlastný úsudok. Posudok, ktorý spĺňa požiadavky úplnosti, celistvosti a presvedčivosti a ktorý sa vysporiadava so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, býva spravidla rozhodujúcim dôkazom pre posúdenie správnosti a zákonnosti preskúmaného rozhodnutia. Podľa názoru odvolacieho súdu posudky posudkových lekárov príslušnej pobočky Čadca zo dňa 18.06.2014 a 08.10.2014, ako aj posudok posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredia, zo dňa 15.12.2014 tieto podmienky spĺňajú.

Posudkoví lekári pobočky a ústredia Sociálnej poisťovne v posudkoch zohľadnili všetky zdravotné postihnutia navrhovateľky a ňou predkladané odborné lekárske nálezy, ktoré v posudkoch riadne vyhodnotili. Zhodne dospeli k záveru, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľky je podľa doložených lekárskeho nálezu cukrovka. Takémuto postihnutiu zodpovedá rozpätie 50% až 75% miery poklesu vykonávať zárobkovú činnosť podľa kapitoly IV, položky 1, písmeno c), prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z., pričom navrhovateľke bola určená miera poklesu tejto schopnosti 55%. Iné ochorenia, ktoré má navrhovateľka, zvýšili mieru poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 10%.

Navrhovateľka v odvolacom konaní nepreukázala žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali potrebu zrušenia rozsudku krajského súdu, resp. jeho zmenu a zrušenie napadnutého rozhodnutia odporcu. Jej subjektívne presvedčenie, že zdravotné postihnutie zodpovedá vyššej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, nie je rozhodujúce, pretože posúdenie rozsahu zdravotného poškodenia a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti a vo veciach sociálneho zabezpečenia je zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia. Aj odvolací súd považoval posudky posudkových lekárov za úplné, presvedčivé a zodpovedajúce kritériám upraveným v zákone č. 461/2003 Z. z., keďže posudkoví lekári sa vysporiadali so všetkými namietanými zdravotnými ťažkosťami navrhovateľky. Pre posúdenie invalidity je rozhodujúci zdravotný stav v čase jeho posudzovania posudkovým lekárom. Nie je podstatné, aký je subjektívny pocit navrhovateľky ani či narušenie zdravotného stavu môže v budúcnosti viesť k ďalšiemu zhoršovaniu.

V súvislosti s ďalšími lekárskeho správami, ktoré navrhovateľka údajne má avšak ich spolu s odvolaním nepredložila, je potrebné uviesť, že v konaní o preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia odporcu podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. súd v zásade preskúmava zákonnosť tohto rozhodnutia vo vzťahu k skutkovému stavu, ktorý existoval ku dňu rozhodnutia odporcu, teda ku dňu 25.07.2014 (§ 250i ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p.), hoci zákon nevyklučuje možnosť, aby odporca na základe ďalších dôkazov prehodnotil svoje rozhodnutie; takáto možnosť však nie je bez ďalšieho dôvodom na opakované posúdenie zdravotného stavu v prípade predkladania novších a novších lekárskeho nálezu a dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia odporcu, ktoré v čase jeho vydania na základe riadneho zistenia skutočného stavu zodpovedalo zákonu. Predmetné novšie odborné lekárske nálezy predložené napríklad v súvislosti s odvolaním, môžu byť podkladom pre nový návrh navrhovateľky (žiadosť) o opätovné preskúmanie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť alebo zmenu rozhodujúceho postihnutia.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľka nebola v tomto konaní úspešná.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.